

MINIMÁLNÍ PREVENTIVNÍ PROGRAM

Projednáno na pedagogické radě dne: **28. 8. 2024**

Platnost dokumentu: **od 1. 9. 2024**

Mgr. Michaela Blajdová

ředitelka školy

Základní informace

Název školy	Mateřská škola Slepotic, okres Pardubice
Sídlo školy	Slepotic 43, 530 02 Pardubice
Ředitel školy	Mgr. Michaela Blajdová
Kontaktní údaje	606 045 078 skolaslepotice@seznam.cz http://skolka.slepotice.cz/
Zřizovatel školy	Obec Slepotic

Úvod

Problematika rizikové chování u dětí, ale také téma zdraví a faktory poškozující zdraví (návykové látky - drogy, cigarety, alkohol) se dotýkají i děti, které navštěvují mateřskou školu. Je tedy důležité zahájit primární prevenci právě v době předškolního vzdělávání a poskytnout dětem potřebné informace formou, která je přiměřená jejich věku, morální vyspělosti a rozumovým schopnostem.

Prevence rizikového chování u dětí naší mateřské školy představuje aktivity mající za cíl vychovat jedince, kteří :

- nebudou ostatním slovně ani fyzicky ubližovat
- budou své okolí udržovat v čistotě a pořádku (vandalismus)
- nebudou se bát požádat o pomoc či radu
- odhadnou, na co stačí a uvědomí si, co je pro ně obtížné a co jim nejde
- dokáží plánovat přiměřeně svému věku a budou vědět, čeho chtějí dosáhnout a proč
- přijmou povinnost, dokážou se soustředit na činnost a samostatně ji dokončit
- dokáží přijímat pokyny a pracovat podle instrukcí
- dokáží se bránit projevům násilí
- pochopí, že fungování skupiny je postaveno na pravidlech soužití, budou se na nich podílet a respektovat je
- přijmou drobný neúspěch a dokáží se z něho poučit
- budou respektovat rozdílné schopnosti a důvěřovat svým vlastním schopnostem
- zvládnou přiměřeně reagovat ve všech situacích, ovládnout se, potlačit hněv a agresi
- budou vědět, že lhát a podvádět se nemá
- budou mít povědomí o jiných národnostech a kulturách a nebudou vůči nim zaujatí (rasismus)
- budou vědět, co je zdravý životní styl, co je pro jejich tělo dobré a naopak

1. Charakteristika školy, personální zajištění prevence

Mateřská škola Slepoticce nabízí vzdělávání dětem zpravidla ve věku 2,5 – 6 let. Škola má jednu heterogenní třídu s kapacitou 28 dětí.

Vytváření sociálních kompetencí a prosociálního chování je velmi přirozeně dosažitelné ve věkově smíšené třídě dětí. Heterogenní skupina je přirozenější a lépe odráží přirozené společenské prostředí. Věkově smíšené složení tříd významně přispívá k sociálnímu zrání dětí. Děti jsou k sobě ohleduplné, umí si vzájemně naslouchat, nevyskytují se v tak velké míře projevy agrese.

V současné době v MŠ pracuje 5 zaměstnanců: ředitelka, učitel, školní asistentka (učitelka, vedoucí ŠJ), kuchařka, školnice. MŠ se nachází ve středu obce Slepoticce. Sídlí v nově zrekonstruované budově s velkou zahradou. Součástí budovy je i Domov pro seniory.

Personální zajištění prevence:

Na tvorbě a realizaci MPP se podílejí:

Ředitelka školy: Mgr. Michaela Blajdová

Učitel: Libor Michálek

2. Vymezení prevence rizikového chování

Prevence rizikového chování u dětí v naší organizace představuje aktivity v následujících oblastech prevence:

1. Zdravý životní styl - prevence vzniku poruch příjmu potravin, ekologie
2. Prevence šikany - posilování a rozvoj mezilidských vztahů, prosociální výchova
3. Prevence drogových závislostí, alkoholismu a kouření
4. Prevence sexuálního zneužívání a týrání
5. Prevence kriminality a delikvence
6. Prevence virtuálních drog – počítač, televize, mobil, tablet

Zásady prevence spočívají:

- v individuální práci s dětmi
- v aktivním zapojení učitelů
- v úzkém kontaktu s rodiči
- v kvalitě zpracovaného školního programu, školního řádu a souvisejících dokumentů
- v pravidlech soužití a chování

3. Cíle minimálního preventivního programu

Dlouhodobé cíle:

- zvyšování odolnosti dětí vůči společensky nežádoucím jevům
- učení dětí rozpoznat společensky nežádoucí jevy a nepodlehout jim, pokud se s nimi v budoucnu setkají
- naplňování kompetencí podpory zdraví a zdravého způsobu života
- navození atmosféry důvěry a vzájemného respektu mezi dětmi, rodiči a zaměstnanci školy
- navození příznivého klimatu školy, třídy

- spolupráce s rodiči a osvětová činnost pro rodiče v oblasti zdravého životního stylu
- poskytování poradenských služeb rodičům, pedagogům
- kladné postoje učitelů k problematice prevence společensky nežádoucích jevů, vzdělávání učitelů v oblasti prevence

Krátkodobé cíle:

- vyhledávat jedince, rodiny, které potřebují pomoc v krátkodobém plánování
- stanovit vhodně cílenou motivaci a metody práce, které budou respektovat specifika třídy a potřeby jedince
- organizovat řízené a spontánní aktivity tak, aby byl dostatečný prostor k individuálním činnostem
- rozvíjet komunikaci a spolupráci mezi dětmi
- pravidelně se setkávat za účelem stálého a včasného monitorování klimatu třídy, zjišťování problémů k řešení – pedagog a vedení MŠ
- sdílet mezi pedagogy zkušenosti vycházející z praxe a dalšího vzdělávání

4. Realizace

1. Zdravý životní styl

Cíle:

- ✕ podporovat zdravý životní styl dětí – životospráva, duševní hygiena, režim dne, stres...
- ✕ upevňovat kladný vztah ke svému tělu
- ✕ seznámit děti s různými styly života – vrcholový sport, modelky, vegetariánství...atd.
- ✕ předcházet negativním vlivům medií a reklamy (tisk, TV, PC)
- ✕ předcházet vzniku poruch příjmu potravy – diety, obezita
- ✕ upevňovat a rozvíjet kladný vztah k životnímu prostředí – ekologii
- ✕ naučit děti „poskytnout“ první pomoc

Ukazatele úspěchu:

- ✕ děti mají zájem o zdravý životní styl – účelně využívají svůj volný čas, umějí odpočívat – relaxovat...
- ✕ děti dbají o svůj zevnějšek a tělo (aktivně sportují, vyhledávají pohyb...)
- ✕ děti znají negativa a pozitiva různých stylů života
- ✕ děti mají kladný vztah k přírodě a životnímu prostředí

2. Prevence šikany - posilování a rozvoj mezilidských vztahů

Cíle:

- ✕ předcházet šikaně – jejím projevům, stádiím a formám
- ✕ předcházet projevům xenofobie, rasismu a antisemitismu
- ✕ upevňovat obecně uznávané hodnoty a postoje společenského života
- ✕ pěstovat úctu k životu (stáří x mládí, fauna a flóra...)

- ✖ posilovat a rozvíjet zdravé vrstevnické vztahy
- ✖ podporovat v dětech jejich přirozenou potřebu poznávat nové
- ✖ posilovat hodnotu vzdělání
- ✖ zajistit bezpečnost dětí na skrytých místech školy
- ✖ účinně a profesionálně postupovat při rozpoznání šikany

Ukazatele úspěchu:

- ✖ mezi dětmi nebují šikana
- ✖ děti mají zdravé sebevědomí a pozitivní přístup k okolí a ostatním
- ✖ děti se samostatně rozhodují, otevřeně říkají svůj názor, jsou tolerantní
- ✖ děti mají zájem a potřebu pospolitosti třídy (společné akce, výlety atd..)
- ✖ na půdě školy panuje důvěrná a bezpečná atmosféra
- ✖ děti se seznamují s multikulturní společností – např.: jak se žije na různých kontinentech
- ✖ děti jsou ochotny řešit své konflikty a nedorozumění dohodou

3. Prevence drogových závislostí, alkoholismu a kouření

Cíle:

- ✖ předcházet užívání návykových látek včetně alkoholu a tabáku – spolupráce s rodiči (zdravé prostředí)
- ✖ oddálit první kontakt s návykovými látkami – spolupráce s rodiči (zdravé prostředí)
- ✖ podporovat děti v jejich nápadech, potřebách a tvořivosti
- ✖ aktivizovat děti k pravidelným sportovním a zájmovým činnostem

Ukazatele úspěchu:

- ✖ děti znají rizika užívání drog, čeho se vyvarovat (motajících se lidí, stříkaček ...)
- ✖ děti mají představu o tom co je droga - co vše je drogou, co způsobuje a proč ji lidé berou (hlavně cigarety a alkohol), závislost – zdravá x nezdravá
- ✖ ve škole je zdravé motivující prostředí, utvářené za pomoci dětí, vycházející z každodenních činností, jejich nápadů a potřeb
- ✖ škola (za spoluúčasti rodičů) pořádá zábavné akce, výlety, exkurze, mimoškolní aktivity...
- ✖ děti jsou informovány a vědí na koho se v případě potíží obrátit - jak se chovat

4. Prevence sexuálního zneužívání a týrání

Cíle:

- ✖ posilovat a upevňovat obecně uznávané hodnoty – rodina, mateřství, láska
- ✖ předkládat témata „sexuální výchovy“ jako přirozenou věc – odlišnosti obou pohlaví - funkce, porod...
- ✖ podporovat zdravé sebevědomí dětí a citlivě přistupovat k jejich prvním vztahům – přátelství

Ukazatele úspěchu:

- ✖ děti lépe rozumí svým citům a tělesným odlišnostem - nestydí se za ně...
- ✖ děti dokáží říci NE a umějí ho i přijmout – asertivní jednání
- ✖ děti dokáží rozlišit pozitiva a negativa sexuálního jednání (fyzická a psychická stránka)
- ✖ děti budují dlouhodobé vztahy postavené na partnerství a přátelství
- ✖ děti mají kladný postoj k obecně uznávaným hodnotám – rodina, mateřství...

5. Prevence kriminality

Cíle:

- ✖ vysvětlit a popsat základní projevy kriminality (krádež, násilí, vandalismus...)
- ✖ vysvětlit jednotlivé dílčí mechanismy a dynamiku trestných činů, přestupků (co se děje před, proč, co se děje potom, jak se cítí postižený...)
- ✖ předkládat a vysvětlovat modelové situace na osobní hranice a vztahovat chování ve vztahu k normalitě a společenské normě
- ✖ podporovat a zapojovat se do projektů realizovaných jinými subjekty
- ✖ zasadit se o to, aby děti znaly svá práva ve společnosti – dětská práva
- ✖ upevňovat základní pravidla a hodnoty společenského chování
- ✖ předkládat vhodný vzor společenského chování, dbát na dodržování zákona a být morální podporou

Ukazatele úspěchu:

- ✖ děti si jsou vědomy následků spáchání přestupku
- ✖ děti respektují, znají základní lidská práva a hodnoty společenského chování
- ✖ děti vědí na koho se obrátit v případě potíží a to nejen na půdě školy
- ✖ děti mají důvěru v učitele

6. Prevence virtuálních drog

Cíle:

- ✖ seznámit děti se základními pojmy virtuálních drog – TV, PC, Reality show, sázení
- ✖ předcházet zdravotním, sociálním a psychickým poškozením v důsledku přílišného užívání vir.drog – znečitlivění, ztráta reality, snížení sebekontroly, násilí, závislost
- ✖ stanovit a posilovat v dětech pravidla pro užívání vir.drog
- ✖ podporovat počítačové hry, filmy s kladnými stránkami obsahu (postřeh, vědomosti, koordinace pohybů, soustředění...)

Ukazatele úspěchu:

- ✖ děti znají základní pojmy, pozitiva a negativa virtuálních drog
- ✖ děti si jsou vědomy pravidel pro užívání vir.drog a znají následky jejich porušování
- ✖ děti nevyhledávají pouze hry s tematikou násilí, zabíjení a dalších kriminálních činů

5. Metody

V prevenci rizikového chování se metody střídají, kombinují a optimálně se využívá všech cest, které máme k dispozici pro dosažení cíle. Některé metody se jeví jako méně vhodné vzhledem k věku a potřebám dětí (přednáška, práce s textem, diskuse), jiné jsou naopak přirozenou součástí výchovy a vzdělávání nejenom v oblasti prevence (metoda inscenační, situační, napodobování, vyprávění).

6. Vzdělávání pedagogů

Pedagogové se v rámci svých možností zúčastní aktivit zaměřených na prevenci rizikového chování. Škola jim poskytne nabídku programů a školení zabývajících se touto problematikou.

7. Hodnocení a struktura evaluace preventivního programu

Minimální preventivní program je pravidelně evaluován

- ředitelka - hospitační a kontrolní činnost, pohospitační pohovory
- učitelé - analýza úspěšnosti naplňování cílů z oblasti primární prevence
- rodiče - dotazník

8. Spolupráce s rodiči

- seznamovat rodiče se základními cíli prevence rizikového chování a nežádoucích projevů chování dětí v MŠ (rodičovské schůzky)
- spolupracovat s rodiči v důvěrné a partnerské atmosféře, chránit a nezasahovat do soukromí rodiny
- včasné informovat rodiče o změnách chování jejich dětí
- poradenství v oblasti spolupráce rodičů s MŠ a odborníky, nabízet besedy, přednášky pro rodiče k dané problematice

9. Spolupráce s institucemi

Oblast školství

- Pedagogicko - psychologická poradna Pardubice
- vzdělávání pedagogů – CCV Pardubice

Oblast zdravotnictví

- dětský lékař
- Tyflocentrum Pardubice – preventivní program „Dobrý den, nepotřebujete pomoc?“
- Střední zdravotnická škola Pardubice – zážitkový program - 1. pomoc
- Pardubický kraj + OHS Pardubice – aktivity a programy zaměřené na výchovu ke zdraví

Oblast sociálních věcí

- sociální odbor
- Policie ČR, Městská policie Pardubice, oddělení prevence

Další instituce

- Obecní úřad Slepotic
- Bílý kruh bezpečí
- Záchraný hasičský sbor Holice
- Soňa Procházková – supervize, psychosomatika u dětí

Závěr

Minimální preventivní program školy je součástí výchovy a vzdělávání dětí po celou dobu docházky do mateřské školy. Účastní se ho pedagogický sbor, děti, rodiče a odborníci. V rámci minimálního preventivního programu je nutné kombinovat poskytování informací z oblasti prevence rizikového chování se vzděláváním v sociálních oblastech. Preferovat přístupy zaměřené do oblasti zdravého životního stylu a aktivního sociálního učení. Program bere na zřetel věk a osobní charakteristiky jedinců.

Prevence je prováděna systémově a každodenně, prevence a zdravý životní styl je jakousi přirozenou součástí života školy. Mnoho aktivit využitelných pro osvojení si zdravého životního stylu a metodiky prevence, nelze pouze vyčíst z manuálů, metodik a příruček. Je třeba se odborně vzdělávat a neustále získávat i praktické dovednosti.

Ve Slepoticích dne 26.8.2024

Zpracoval/a: Michaela Blajdová, Libor Michálek